

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Archetypiczna lektura Biblii
Prowadzący	Ks. prof. Janusz Kręcidło
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Turystyka religijna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	3
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	CTR_W03; CTR_U10
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny z zakresu teologii biblijnej
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość terminologii z zakresu filozofii, psychologii, literaturoznawstwa i teologii biblijnej.
Opis i cele przedmiotu	Wykład ma na celu teoretyczne (metodologia) i praktyczne wprowadzenie w archetypiczną interpretację Biblii jako metodę łączącą psychologię C.G. Junga z teologią typologiczną. Ukazuje, jak uniwersalne archetypy (bohater, cień, jaźń i inne) są „uhistorycznione” w narracjach biblijnych, od Księgi Rodzaju po Apokalipsę, znajdując ostateczne wypełnienie w osobie Chrystusa. Celem jest zbudowanie mostu między starożytnym tekstem a egzystencjalnymi i religijnymi poszukiwaniami współczesnego człowieka.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Wprowadzenie: Kryzys sensu i hermeneutyka głębi	2

Załącznik do Zarządzenia Nr 37/2025 Rektora UKSW z dnia 27 maja 2025 r.
Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 10/2022 Rektora UKSW z dnia 24 lutego 2022 r

2. Klucz psychologiczny: Carl Gustav Jung i odkrycie nieświadomości zbiorowej	2
3. Klucz teologiczny: Typologia, figura i forma w tradycji Kościoła	2
4. Klucz religioznawczy: Mit, rytuał i uniwersalny symbol (Eliade, Campbell)	2
5. <i>In principio</i> : Archetypy stworzenia, raju i upadku	2
6. Podróż bohatera (I) – powołanie, próba i przejście	2
7. Archetyp wyjścia: Mojżesz i narodziny narodu w ogniu próby	2
8. <i>Sacrum Regnum</i> : Archetyp króla, miasta i porządku	2
9. Archetyp wielkiej matki i boskiej kobiecości (Sophia)	2
10. Cierpienie i cień: Hiob, Jonasz i Psalmi złorzeczące	2
11. Chrystus jako archetyp jaźni – wcielenie pełni	2
12. <i>Finis et Initium</i> : Archetypy eschatologiczne w Apokalipsie św. Jana	2
13. Sakrament i liturgia jako „uobecniony archetyp”	2
14. Współczesne odczytania i kontrowersje: Jordan Peterson, feminizm i New Age	2
15. Zastosowania pastoralne i synteza końcowa: Archetyp jako most między wiarą a życiem	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>(co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
CTR_W03	absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym fakty, teorie, metody i zależności między nimi oraz różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności zawodowej, w szczególności zagadnienia z zakresu nauk biblijnych, m.in. treści i charakteru poszczególnych zbiorów i ksiąg biblijnych oraz ich znaczenie dla chrześcijaństwa	W1- student potrafi zastosować poznaną w trakcie zajęć metodologię do osobistej lektury i interpretacji ksiąg ST i NT zgodnie z zasadami optyki archetypicznej.	Środokresowa praca pisemna i końcowy egzamin ustny.
CTR_U10	absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko, w tym posługiwać się terminologią	U1 – Student posiada umiejętność samodzielnego zastosowania podejścia archetypicznego do dalszych samodzielnych studiów w tym zakresie. Posiada także umiejętność podejmowania merytorycznych dyskusji na pograniczu psychologii głębi, religioznawstwa, filozofii i teologii, zwłaszcza biblijnej.	Prezentacja przez studenta na zajęciach wskazanego wcześniej zagadnienia oraz animowanie dyskusji w grupie na ten temat.

	z zakresu nauk teologicznych, zwłaszcza z obszaru badań biblijnych, patrologii i historii Kościoła		
--	--	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Wykład
	Dyskusja animowana przez prowadzącego zajęcia
	Burza mózgów

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30	60/2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Efekty uczenia się W1, U1 weryfikowane są ocenami z końcowego egzaminu ustnego, pracy śródkresowej i aktywności na zajęciach. Obecność na zajęciach i wykonanie pracy śródkresowej są obowiązkowe. Dopuszczalne są dwie nieobecności nieusprawiedliwione.

Na ocenę końcową składa się aktywna obecność na zajęciach (20 punktów), wykonanie i prezentacja pracy śródkresowej (30 punktów), ustny egzamin końcowy (50 punktów). Łącznie 100 punktów.

Na ocenę 5 – uzyskanie 91-100 punktów;

Na ocenę 4,5 – 81-90 punktów;

Na ocenę 4 – 71-80 punktów;

Na ocenę 3,5 – 61-70 punktów;

Na ocenę 3 – 51-60 punktów.

Literatura obowiązkowa

1.	Eliade M., <i>Obrazy i symbole. Szkice o symbolizmie magiczno-religijnym</i> , tłum. M. i P. Rodakowie, Warszawa: Wydawnictwo KR, 1998.
----	---

2.	Frye N, <i>Wielki kod. Biblia i literatura</i> , tłum. Agnieszka Fulińska, Bydgoszcz: Homini, 1998.
3.	Ricoeur P., <i>Freud i filozofia. Esej o interpretacji</i> . Tłum. K. Matuszewski. Warszawa: Wydawnictwo KR 2008.
4.	Jung, C. G., <i>Archetypy i nieświadomość zbiorowa</i> . Warszawa: Wydawnictwo KR, 2016
5.	Von Balthasar, H. U., <i>Chwała. Estetyka teologiczna. Tom I: Widzenie formy</i> . Tłum. M. Mijalska. Kraków: Wydawnictwo WAM, 2002.

Literatura uzupełniająca

1.	Rollins, W. G., <i>Jung and the Bible</i> , Atlanta: John Knox Press, 1983.
2.	Jung C. G., <i>Archetypy i symbole. Pisma wybrane</i> , Warszawa: Czytelnik, 1993.
3.	Edinger E. F., <i>Archetype of the Apocalypse: A Jungian Study of the Book of Revelation</i> , Chicago: Open Court, 1999.
4.	De Lubac H., <i>Egzegeza Średniowieczna. Cztery sensory Pisma Świętego</i> . 2 tomy (w jednym woluminie). Tłum. M. K. Broda. Kraków: Wydawnictwo WAM, 2014.
5.	Edinger E. F., <i>Ego i archetyp. Indywidualizacja a religijna funkcja psyche</i> . Warszawa: Therapeutes, 2023.
6.	Jung C. G., <i>Odpowiedź Hiobowi</i> , Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2024.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)